

Список використаних джерел:

1. Качула С.В. Фактори модернізації державної фінансової політики у системі соціального розвитку суспільства. *Фінансовий простір*. 2019. №1 (33). С. 41-54.

Кобилянська Юлія Ярославівна

Студентка I курсу магістратури

Західноукраїнського національного університету

ОЦІНКА ЗАГРОЗ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КОНТЕКСТІ ЙОГО АДАПТАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Проведений поетапний аналіз функціонування загальнообов'язкового пенсійного забезпечення в Україні дозволяє виділити загрози, що мають системний характер та є економічно небезпечними для держави.

1. Розбалансування Пенсійного фонду України, акумуляція недостатнього обсягу коштів для виплати пенсій.

Спочатку перетворення Пенсійного фонду України на інструмент скорочення дефіциту державного бюджету, а з 1996 року і по сьогодні діяльність Пенсійного фонду характеризується дефіцитом коштів. При цьому, необхідно наголосити, що у Законі України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» конкретизовано лише два випадки, коли дефіцит коштів Пенсійного фонду має покриватися за рахунок коштів державного бюджету, – якщо дефіцит виник у зв'язку із [1]:

- 1) забезпеченням виплати пенсій в розмірі, не нижчому за мінімальний;
- 2) спрямуванням частини страхових внесків до другого рівня (другий рівень не запроваджено, тому це не здійснюється).

Державний бюджет фінансує додаткові надбавки/підвищення до пенсій для ветеранів війни, дітей війни, шахтарів, донорів, мешканців гірських населених пунктів. Коштом державного бюджету фінансуються внески за певні категорії застрахованих осіб. Ці категорії визначені Законом України «Про

загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», до них належать військовослужбовці строкової служби, особи, які доглядають за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також особи, які доглядають за дитиною з інвалідністю, або за людиною з інвалідністю 1-ї групи, або за особою пенсійного віку, які за медичним висновком потребують постійного стороннього догляду. Внески сплачуються у мінімальному розмірі, дохід застрахованої особи за цей час зараховується на рівні мінімальної заробітної плати.

За реальних умов кошти державного бюджету на покриття дефіциту Пенсійного фонду виділяють, не вдаючись до аналізу причин його виникнення. Водночас таких коштів у держбюджеті часто бракує.

Використовуються різні способи «маскування» дефіциту Пенсійного фонду та його додаткового фінансування не лише за рахунок прямих асигнувань державного бюджету, а й за рахунок місцевих бюджетів. Пропозиції повного чи часткового списання висловлювалися неодноразово, але не знаходили підтримки в уряді. За певних обставин заборгованість минулих років може обернутися примусовим вилученням власних коштів Пенсійного фонду.

Головною причиною розбалансування Пенсійного фонду України є порушення принципу економічної залежності видатків споживання від отриманих доходів і ВВП, низька якість управлінських рішень в організації діяльності Пенсійного фонду.

Вітчизняний показник «співвідношення видатків Пенсійного фонду до ВВП країни» не можемо порівнювати із показником у зарубіжних країнах, оскільки, в Україні, по перше, значна частина валового внутрішнього продукту перебуває в неофіційному обігу; по друге, у розвинутих країнах цей показник відображає тільки державні пенсійні виплати, при цьому розвиваються недержавні пенсійні фонди; по третє, в Україні має місце відхилення максимальних пенсій від мінімальних, тому середній показник є дещо деформованим; по четверте, в нашій державі значні видатки на пенсії є результатом швидкого виходу на пенсію.

2. Дисбаланс відносин між учасниками пенсійного забезпечення, що проявляється у нерівності в отриманні пенсії та невідповідності темпам інфляції, темпам зростання заробітної плати та індексації пенсій.

Щодо реформування пенсійного забезпечення було чимало спроб, але усі без суттєвих результатів, бо не вносяться суттєві зміни в механізм функціонування, що можуть приводити до принципово нових результатів. Нині українська пенсія не убезпечує від бідності, система залишається соціально несправедливою, не відбувається детінізація заробітків та доходів загалом; Пенсійний фонд не може обійтись без дотацій з бюджету; не усі законодавчі норми узгоджуються між собою, що серйозно підриває економічну безпеку держави. Подальше відтермінування повноцінної реформи пенсійного забезпечення з введенням обов'язкового державного накопичувального рівня становить загрозу для фінансової стабільності країни, оскільки поглиблення кризи загальнообов'язкового пенсійного забезпечення потребуватиме збільшення державних видатків у довгостроковому періоді та збільшуватиме навантаження на майбутні покоління.

В Україні гостро поставлено питання фінансової збалансованості бюджету Пенсійного фонду. З державного бюджету постійно надаються трансферти для покриття дефіциту бюджету Пенсійного фонду України. Потрібно спираючись на надані рекомендації збільшувати відсоток власних надходжень, проводити комплексне реформування пенсійної системи, яке дозволить зменшити високий рівень демографічного навантаження на працездатне населення. За таких умов можна буде говорити про успішну роботу Пенсійного фонду України та ефективність системи пенсійного забезпечення у країні.

Перші кроки пенсійної реформи в Україні слугують розвитку напрямку щодо покращення системи соціального страхування населення, зокрема пенсійного страхування. Для підтримання позитивних змін необхідно продовжувати впровадження новацій, а саме:

– аналіз зарубіжного досвіду, визначення причин невдалих реформ та успіхів. Це допоможе обрати виважені рішення щодо подальших нововведень в

умови функціонування системи;

– введення другого рівня – накопичувальної системи загальнообов’язкового пенсійного страхування. Це забезпечить стійкість пенсійної системи у майбутньому, зацікавленість працівників у щомісячних внесках на власний рахунок. Для ефективного функціонування даної системи необхідно залучати висококваліфікованих спеціалістів, використовувати досвід інших країн, створювати умови для можливості вибору різних сценаріїв накопичення, дозволити вхід зарубіжним гравцям на український ринок пенсійного страхування, що забезпечить диверсифікацію та підвищить надійність для учасників системи;

– підтримання темпів економічного зростання. Держава має забезпечувати умови, що сприятимуть відновленню української економіки;

– контроль за несплатою податків. За допомогою продовження жорсткої обмежувальної політики можна досягти підвищення державних надходжень та зменшення рівня тінізації економіки, рівня неофіційного працевлаштування;

– зменшення рівня недовіри населення до системи страхування в цілому. Ознайомлення населення з системою пенсійного страхування та фінансовим ринком загалом позитивно вплине на обсяги внесків до солідарної та накопичувальної системи;

– вдосконалення законодавства стосовно регулювання державного та недержавного пенсійного страхування;

– сприяння створенню нових робочих місць та боротьба з безробіттям, що призведе до збільшення бази оподаткування та зростання бюджету ПФУ.

– зменшення диференціації між мінімальним та максимальним розміром пенсій.

Подібні заходи сприятимуть підвищенню фінансової збалансованості бюджету Державного Пенсійного фонду, можливості підвищення мінімальної заробітної плати для працюючого населення, що в свою чергу призведе до зростання обсягів надходжень фінансових ресурсів до солідарного рівня

системи. А розвиток накопичувального страхування забезпечить фінансову стійкість системі пенсійного страхування та створить сприятливі умови щодо можливості системи виконати свої коротко-, середньо- і довгострокові зобов'язання перед громадянами, що досягли пенсійного віку.

Список використаних джерел:

1. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи: Закон України від 8 липня 2011 року № 3688. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3668-17>.

Ковальчук Володимир Миколайович

Завідувач сектором реєстрації та роботи з клієнтами з надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

РОЗРОБКА ПОЛІТИКИ БЕЗПЕКИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНО ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ

Перш ніж пропонувати будь-які рішення щодо організації системи захисту інформації, належить розробити політику безпеки. Політика безпеки – набір законів, правил і практичних рекомендацій, на основі яких будується управління, захист і розподіл критичної інформації в системі. Вона повинна охоплювати всі особливості процесу обробки інформації, визначаючи поведінку системи в різних ситуаціях. Політика безпеки реалізується за допомогою організаційних заходів та програмно-технічних засобів, що визначають архітектуру системи захисту, а також за допомогою засобів управління механізмами захисту. Для конкретної організації політика безпеки повинна бути індивідуальною, залежною від конкретної технології обробки інформації, використовуваних програмних і технічних засобів, розташування організації і т. д.

Організаційно політика безпеки визначає порядок подання та використання прав доступу користувачів, а також вимоги звітності користувачів